

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/397/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Törvényszék 3.Bf.136/2023/18. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Falvai Zsolt ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] 1.1. Az indítványozó által kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] A Miskolci Járásbíróság a 2022. december 5-én kihirdetett 3.B.1395/2020/254. számú ítéletével az indítványozót mint II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb. társtettesként elkövetett lopás büntetésében [Btk. 370. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) pontjának ba) bb) és be) alpontjai, (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata], 2 rb. társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) pontjának ba) bb) és be) alpontjai], 2 rb. társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) pontjának ba) bb) és be) alpontjai] és 2 rb. társtettesként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntetésében [Btk. 347. § (2) bekezdés]. Ezért őt a bíróság – halmazati büntetésül – 3 év 10 hónapi börtönbüntetésre és a közügyektől 4 évi eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a magánfelek által bejelentett polgári jogi igényekről, a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költségről.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az indítványozó és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.
- [5] A Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. november 16-án kihirdetett 3.Bf.136/2023/18. számú ítéletével – megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét – az indítványozó szabadságvesztés büntetését 3 év 2 hónapra enyhítette. Egyebekben a

másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében érdemben helybenhagyta.

- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Miskolci Járásbíróság 3.B.1395/2020/254. számú és a Miskolci Törvényszék 3.Bf.136/2023/18. számú ítélete ellen.
- [7] Indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.
- [8] Indokai szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljárás követelményének és a (3) bekezdés szerinti védelemhez való jognak a sérelme azért merült fel, mert az eljárás során a védelem – ellentétben a vádhatósággal – számos bizonyítékot nem ismerhetett meg. Az indítvány szerint e bizonyítékok nem álltak rendelkezésre az eljárás bírósági szakaszában, ezekről a bizonyítékokról csupán rendőri jelentések készültek, amelyeket a bíróság a tárgyalás anyagává tett. Az indítvány szerint továbbá az ügyben eljáró szakértőnek nem volt kompetenciája szakvéleményt adni, ezáltal kizárt szakértő vett részt az eljárásban. Mindez – álláspontja szerint – sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a fegyverek egyenlőségének elvét.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [10] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [11] Alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján hatvan napon belül lehet benyújtani, az indítvány határidőben érkezett. Az indítványozó jogi képviselő útján jár el, aki a meghatalmazását csatolta.
- [12] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése vonatkozásában – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [13] Ezzel szemben az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét állító része nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, valamint a 27. §-ban meghatározott feltételeknek. Az indítvány ebben a részében kizárólag az Alaptörvény rendelkezését jelöli meg, azonban nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a megjelölt rendelkezések pontosan miért és milyen összefüggésben sérültek volna. Mindezek a hiányosságok az Abtv. rendelkezései és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az

indítványi elem érdemi elbírálásának akadályát képezik {vö. legutóbb 3473/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [19]; továbbá 3019/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [23]–[24]; 3244/2022. (V.18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3548/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [44]; 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

- [14] 2.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [15] Az indítványozó az alapügyben a büntetőjogi felelősségéről döntést hozó első- és másodfokú ítéletet támadta, mely döntések az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgyai lehetnek.
- [16] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előterjesztését megelőzően a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az egyedi ügyben érintettség megállapítható, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyekben vádlott volt.
- [17] 2.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy ügyében a bíróságok olyan bizonyítékokra alapították bűnösségét, amelyeket részint kizártnak kellett volna tekinteni (szakvélemény), részint a védelem közvetlenül a tárgyaláson nem ismerhetett meg. Azok a nyomozási szakasz során a vádhatóság rendelkezésére álltak, a bírósági szakaszban azonban nem, csupán rendőri jelentések tartalmából voltak megismerhetőek.
- [19] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a szerinti befogadhatósági feltétellel összefüggésben elsőként jelen ügyben is arra mutat rá, hogy a bírói döntésekkel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem hagyományos értelemben vett jogorvoslat. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja, de nem vizsgálhatja a bírói döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és érvek megalapozottságát, ahogyan azt sem, hogy a jogalkalmazó helyesen értékelt-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {vö. 3471/2021. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [21]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; 3462/2020. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [20] Az indítványozó ügyében – a védelem álláspontjára reagálva – az első- és a másodfokú bíróság vizsgálta a szakértőre vonatkozó kifogásokat, továbbá a bizonyítékok mérlegeléséről részletes indokolást adott (vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [57]-[59] és [43]-[139]; másodfokú ítélet, Indokolás [56] és [34]-[73]). Ennek során az elsőfokú bíróság számot adott arról, hogy mely bizonyítási eszköz(ök) alapján (ideértve a rendőri jelentéseket is) volt a bizonyíték ismeretében, amire pedig

alapította az indítványozó bűnösségét. A másodfokú bíróság pedig mindezt a mérlegelést részletesen ismertette – az elsőfokú bíróság álláspontjával egyetértve – ismételten felsorolta az indítványozó bűnösségét alátámasztó bizonyítékokat.

- [21] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozónak az a kifogása, miszerint a rendőri jelentés nem bizonyítási eszköz, téves. A rendőri jelentés [a hatályos jogszabály megnevezése szerint most már feljegyzés, vö. a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Kormányrendelet 11. §] okirat, az okirat pedig tárgyi bizonyítási eszköz [Be. 204. § (1) bekezdés]. Az első- és másodfokú bíróság ennek megfelelően értékelte más bizonyítékok mellett e feljegyzések (rendőri jelentések) tartalmát is bizonyítékként.
- [22] Az indítványozó kifogása kapcsán megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy valóban a tisztességes eljárás iránti követelmény sérelmére vezetne, ha az egyébként mentessége alapján vallomástételt megtagadó tanú korábbi vallomását a kihallgatását végző hivatalos személy (mint „fültanú”) meghallgatása útján, illetve révén ismerné meg a bíróság (vö.: BJD 1788., BJD 3330). S mindemellett a hatályos Be. kifejezetten lehetővé teszi a korábbi vallomástevő, utóbb viszont vallomást megtagadó tanú korábbi vallomásának felhasználását [vö.: Be. 177. § (4) bekezdés].
- [23] Jelen ügyben azonban nem erről van szó; hanem egy tárgyi (nem személyi) bizonyítási eszköz rendőri jelentésben rögzített tartalmáról, ami tehát mint okirat egy tárgyi bizonyítási eszköz.
- [24] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában a bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységét támadta, s megismételte az elsőfokú ítélettel szembeni kifogásait.
- [25] Az Alkotmánybíróság szintén megjegyzi, hogy nem vizsgálhatja a bírói döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és érvek megalapozottságát, ahogyan azt sem, hogy a jogalkalmazó helyesen értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {vö. 3224/2022. (V. 11.) AB végzés, Indokolás [20]; 3471/2021. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [21]; 3462/2020. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [18]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [26] Az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül pedig nem értékelhető alkotmányos kérdésként önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntéseket tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja {vö. 3529/2021. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [24]; 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [27] Az indítványozó azon álláspontja, miszerint sérült a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való joga az ellene folytatott eljárásokban, nem vetett fel olyan bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely alapján az alkotmányjogi panasz a befogadhatósági feltételeknek megfelelné (Abtv. 29. §).

[28] 3. Ekként az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2024. december 10.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró